

PÄÄTÖSLAUSELMA

CC-R-2012-02

ylimpien tarkastuselinten yhteistyöstä Eurostatin ja kansallisten tilastolaitosten kanssa

EU-yhteyskomitea päätti lokakuussa 2011 pidetyssä kokouksessa perustaa työryhmän, joka tutkisi mahdollisuuksia EU:n ylinten tarkastuselinten yhteistyöhön Eurostatin ja kansallisten tilastolaitosten kanssa (CC-R-2011-6).

Työryhmä suoritti EU:n jäsenvaltioiden ylimmissä tarkastuselimissä kyselytutkimuksen, jolla selvitettiin, onko ylimmillä kansallisilla tarkastuselimillä valtuudet kansallisen tilastolaitoksen tarkastamiseen ja tekevätkö ne yhteistyötä kansallisen tilastolaitoksen kanssa. Kyselyyn saatiin 24 vastausta, joista ilmeni, että vain harvat ylimmät kansalliset tarkastuselimet toimivat yhteistyössä kansallisen tilastolaitoksen kanssa. Toisaalta monessa ylimmässä tarkastuselimessä katsottiin, että tällainen yhteistyö tarjoaisi monia mahdollisuuksia. Työryhmä kokoontui kesäkuussa 2012 keskustelemaan mahdollisista yhteistyöaloista. Se laati keskustelujen pohjalta tämän päätöslauselman, jossa esitetään luettelo mahdollisista yhteistyön aloista. Lisäksi se laati raportin, jossa selitetään tarkemmin työryhmän työskentelyä.

Yhteyskomitea ottaa huomioon

- EU:n talouden ohjausjärjestelmässä tapahtuneen viimeaikaisen kehityksen ja aloitteet; ne korostavat julkisten varojen käyttöön ja julkiseen velkaan liittyvien luotettavien ja oikea-aikaisten tietojen merkitystä (tilastot mukaan lukien)
- kehotuksen, jonka Eurostat esitti ylimpien tarkastuselinten johtajille yhteyskomitean vuoden 2011 kokouksessa; kehotuksen mukaan ylimmillä tarkastuselimillä tulisi olla merkittävä rooli kansallisten tilastojen laadun ja luotettavuuden parantamisessa
- Liman ja Mexican julistuksissa ilmaistun ylimpien tarkastuselinten riippumattomuuden periaatteen (ISSAI 1 ja 10), jonka mukaan ylimmät tarkastuselimet eivät lähtökohtaisesti saa ottaa ohjeita ulkopuolisilta tahoilta yksittäisten tarkastusten toimittamista varten, vaan ylimmät tarkastuselimet toimivat tehtäviensä ja kansallisessa lainsäädännössä määriteltyjen oikeuksien ja rajoitteiden mukaisesti
- Euroopan parlamentin päätöslauselman T7-0073/2012 (13. maaliskuuta 2012) eurooppalaisten tilastojen laadunhallinnasta (osa 12), jossa: kehoitetaan ”komissiota tekemään ehdotuksia, joilla varmistetaan, että kansalliset tilintarkastuselimet toimivat riippumattomasti ja johdonmukaisesti verifioidessaan kansallisten velka- ja alijäämälukujen laskemisessa käytettyjen lähteiden laatua...”
- neuvoston direktiivin 2011/85/EU 3 artiklan 1 osan: ”Jäsenvaltioilla on oltava käytössään julkisen tilinpidon kansalliset järjestelmät, jotka laajalti ja johdonmukaisesti kattavat kaikki julkisyhteisöjen alasektorit sekä sisältävät tiedot, joita tarvitaan suoriteperusteisen tietoaineiston tuottamiseksi tarkoituksena EKT 95 -standardiin perustuvan tietoaineiston valmistelu. Näiden julkisten tilinpitojärjestelmien on oltava sisäisen valvonnan ja riippumattoman tarkastuksen alaisia.”

- asetusehdotuksen (KOM 2011/0821) 7 artiklan 6 osan, joka koskee niitä euroalueen jäsenvaltioita, joiden kohdalla on havaittu liiallinen alijäämä; asetusehdotuksen mukaan kyseisen jäsenvaltion on ”toteutettava kattava riippumaton julkisen talouden tilinpidon tarkastus, joka tehdään koordinoitusti yhdessä kansallisten ylinten tarkastuslaitosten kanssa ja jonka tarkoituksena on arvioida tämän julkisen talouden tilinpidon luotettavuutta, kattavuutta ja tarkkuutta liiallisen alijäämän menettelyn kannalta, ja raportoitava tästä tarkastuksesta.”
- Euroopan komission ja Eurostatin toteamukset, joiden mukaan jäsenvaltioiden julkisyhteisöissä otettaisiin tulevaisuudessa käyttöön julkisen sektorin yhteiset suoriteperusteisen kirjanpidon standardit.
- Euroopan komission tiedonannon (2011) 211 Euroopan parlamentille ja neuvostolle (”Eurooppalaisten tilastojen laadunhallinnan tehostaminen”), jossa vahvistetaan strategia talouspolitiikan koordinoinnin tehostamiseen liittyviä tilastoja koskevan laadunhallintakehyksen luomiseksi Euroopan unionille, erityisesti ”ennaltaehkäisevää lähestymistapaa julkisyhteisöjen rahoitustilastojen verifiointissa” silmällä pitäen; laadunhallintakehykseen sisältyy mekanismi tilastoindikaattoreiden korkean laadun varmistamiseksi.

Yhteyskomitea

painottaa toimivan viestinnän tärkeyttä ylimpien tarkastuselinten ja kansallisten tilastolaitosten välillä, jotta julkisyhteisöjen tilastojen laatu voidaan varmistaa ja sitä voidaan parantaa näiden elinten ja laitosten toimivaltuuksien ja tehtävien puitteissa

on tietoinen siitä, että ylimmillä tarkastuselimillä voi olla tärkeä rooli julkisyhteisöjen tilastojen laadun varmistamisessa; jo nyt ylimmät tarkastuselimet osallistuvat julkisen sektorin tilien tarkastuksella kansallisiin tilastolaitoksiin toimitettujen tietojen varmentamiseen

on tietoinen siitä, että ylimmällä tarkastuselimellä voi olla jäsenvaltiossaan (yhdessä kansallisen tilastolaitoksen kanssa) rooli yksilöittäessä riskejä ja tapauksia, joissa järjestelmää ei noudateta; näin se voi olla mukana varmistamassa julkisyhteisöjen tilastojen hyvää laatua

korostaa, että ylimmät tarkastuselimet ovat riippumattomia elimiä, jotka eivät voi ottaa vastaan ohjeita Eurostatilta tai miltään muulta EU:n elimeltä yksittäisiä tarkastuksia tai muita tehtäviä suorittaessaan

korostaa, että huolimatta asianomaisten elinten tehtäviin, vastuualueisiin ja valtuuksiin liittyvistä eroista näillä elimillä on kuitenkin yhteinen, hyvää julkista hallintoa koskeva päämäärä

kannustaa ylimpiä tarkastuselimä arvioimaan omalta kohdaltaan, kuinka ne voivat

edistää Eurostatin ja kansallisen tilastolaitoksen käyttämien lähdetietojen laatua seuraavin toimin:

- harkitsemalla lähdetietojen lähteiden laadun tarkastamista, laadunhallinta mukaan luettuna
- yksilöimällä mahdolliset tarkastustoiminnan aukot, joiden vuoksi sisäinen valvonta ja ulkoinen tarkastus eivät kokonaisuudessaan kata julkista taloutta koskevia tietoja (ks. neuvoston direktiivi 2011/85/EU)
- miettimällä mahdollisuutta – jos se on kyseisessä jäsenvaltiossa tarkoituksenmukaista – avustaa tai neuvoa hallintoviranomaisia tilinpäätösstandardien soveltamisessa tai antaa muuta vastaavaa opastusta

luoda ja ylläpitää toimivia viestintäyhteyksiä kansallisen tilastolaitoksen kanssa

- arvioimalla mahdollisuutta ottaa kansallinen tilastolaitos erityiskumppaniksi, jolloin ylin tarkastuselin ja tilastolaitos voisivat – silloin kun se on molempien edun mukaista – esimerkiksi vaihtaa tietoja riskianalysistä, mahdollisista rikkomistapauksista, standardeista, menetelmistä jne.
- miettimällä, kuinka ylimmän tarkastuselimen ja kansallisen tilastolaitoksen raporteista saadaan ajankohdaltaan ja sisällöltään molempia osapuolia hyödyttävämpiä ja – jos se on kansallisella tasolla mahdollista – miettimällä kuinka ne voisivat jakaa tietoa sellaisista kysymyksistä ja tuloksista, jotka saattavat vaatia jomman kumman osapuolen välitöntä huomiota
- luomalla ja ylläpitämällä säännöllisiä tai tapauskohtaisia yhteyksiä kansalliseen tilastolaitokseen, kansallisen tilastolaitoksen halukkuudesta riippuen esimerkiksi vuotuisin kokouksin, säännöllisin epävirallisin yhteyksin jne.
- osallistumalla kutsuttaessa Eurostatin ennakoiviin konsultointikäynteihin, joita Eurostat tekee kansalliseen tilastolaitokseen ja lähdetietojen toimittajien luokse.

Yhteyskomitea **päättää**

- ehdottaa, että ylimmät tarkastuselimet luovat yhteydet kansalliseen tilastolaitokseen, jos ne eivät ole vielä sitä tehneet
- pyytää ylimpiä tarkastuselimiä pohtimaan rooliaan kansallisen tason seurannassa, jonka kohteena ovat kuudesta säädöksestä koostuva talouspolitiikan ohjauspaketti, kahdesta säädöksestä koostuva talouspolitiikan ohjauspaketti sekä tarvittaessa liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä annettu asetus
- opastaa yhdyshenkilöitä huolehtimaan työryhmän tuloksia koskevasta seurannasta ja raportoimaan siitä yhteyskomitealle soveltuvana ajankohtana tai viimeistään vuonna 2015
- saattaa tämä päätöslauselma yhteyskomitean internet-sivustolle ja toimittaa se lisäksi Euroopan komissiolle, Eurostatille ja EU:n jäsenvaltioiden kansallisille tilastolaitoksille.

Yhteyskomitea **on tietoinen**, että työryhmä päättää työnsä tähän päätöslauselmaan ja oheiseen raporttiin.

Estorilissa 19. lokakuuta 2012

Esittelevät ylimmät tarkastuselimet:

Puolan ja Tanskan ylimmät tarkastuselimet

Alkuperäinen kieli: englanti